

Wrocław, dnia 14 grudnia 2017 r.

NK-KE.431.34.2017.TW

Pan
Sebastian Burdzy
Starosta Średzki

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 18, 19 i 23 października 2017 r., na podstawie przepisu art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz imiennych upoważnień Wojewody Dolnośląskiego nr 65 z dnia 3 października 2017 r. oraz nr 66 z dnia 16 października 2017 r. kontrolerzy z Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu

- Tomasz Woch – inspektor wojewódzki (przewodniczący zespołu kontrolnego);
- Tomasz Odemski – inspektor wojewódzki (członek zespołu kontrolnego);

przeprowadzili w Starostwie Powiatowym w Środzie Śląskiej, z siedzibą ul. Wrocławska 2, 55 – 300 Środa Śląska (zwanym dalej Urzędem), kontrolę problemową w trybie zwykłym w przedmiocie realizacji zadania z zakresu administracji rządowej polegającego na organizacji na terenie powiatu średzkiego punktów udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej, na podstawie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej (Dz. U. poz. 1255 z późn. zm.), zwaną dalej u.n.p.p.e.p.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 9 czerwca 2017 r. *Planem kontroli na II półrocze 2017 r.* (sygn. NK-KE.430.3.2017.DD).

Przedmiotem kontroli było przygotowanie organizacyjne powiatu średzkiego do wykonania zadania, a także zgodność lokali, w których usytuowane są punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, z przepisami prawa. Ponadto kontroli podlegała realizacja obowiązków informacyjnych oraz dokumentowanie udzielanych porad prawnych.

Okres objęty kontrolą obejmował czas od dnia 1 września 2015 r. do dnia kontroli.

Kontrola została wpisana w książce kontroli pod nr 6/2017.

Funkcję Starosty Powiatu Średzkiego w całym okresie objętym kontrolą pełni Pan Sebastian Burdzy¹.

Zadania będące przedmiotem kontroli są realizowane przez Panią Magdalenę Rutkowską zatrudnionej na stanowisku Pomocy Administracyjnej Biura Rady Powiatu oraz przez Panią Marię Pstrowską zatrudnioną na stanowisku Inspektora – Koordynatora Biura Rady

---

¹ Uchwała Nr I/4/2014 Rady Powiatu w Środzie Śląskiej z dnia 28 listopada 2014 r. w sprawie wyboru Starosty Powiatu Średzkiego.

Powiatu². Nadzorowanie pracy ww. osoby zostało powierzone Sekretarzowi Powiatu Średzkiego³, które to stanowisko w okresie objętym kontrolą zajmuje Pan Mariusz Żałobniak. [dowód: akta kontroli str.: 51 - 66]

W dniu 23 listopada 2017 r. Staroście Powiatu Średzkiego doręczono projekt wystąpienia pokontrolnego sporządzony dnia 16 listopada 2017 r. Do ustaleń zawartych w niniejszym dokumencie złożono zastrzeżenia zawarte w piśmie z dnia 27 listopada 2017 r. W dniu grudnia 2017 r. Dyrektor Wydziału Nadzoru i Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu sporządził stanowisko wobec nich, którym część z nich została uwzględniona a część oddalona. Treść wystąpienia pokontrolnego, mając na uwadze powyższe oraz przepis art. 46 ust. 2 oraz ust. 3 pkt 1 i pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, obejmuje treść projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 16 listopada 2017 r., treść stanowiska wobec wniesionych zastrzeżeń oraz zalecenia dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej oraz termin na poinformowanie o podjętych w związku z ww. zaleceniami działaniach lub o przyczynach ich niepodjęcia.

W związku z powyższym przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne zgodnie z dyspozycją art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej.

Wykonywanie zadania przez podmiot kontrolowany – tj. Starostę Powiatu Średzkiego oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Przedmiotowej oceny dokonano w oparciu następujące ustalenia w zakresie zagadnień objętych kontrolą.

I. Organizacja punktów nieodpłatnej pomocy prawnej.

a) Prowadzenie punktów udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej przez powiat.

W toku kontroli ustalono, iż na terenie powiatu średzkiego utworzono dwa punkty udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej - zgodnie z przepisem art. 8 ust. 2 w zw. z art. 20 ust. 4 u.n.p.e.p. Jednocześnie w wyniku udzielonych wyjaśnień stwierdzono⁴, iż do Urzędu nie wpłynęły żadne skargi, uwagi lub wnioski dot. udzielania porad prawnych na podstawie ww. ustawy, w rozumieniu art. 221 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 z późn. zm.), zwanej dalej k.p.a. [dowód: akta kontroli str.: 29, 44]

Zadanie dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej powiat średzki realizuje w porozumieniu z gminami położonymi na tego obszarze. W tym celu, zarówno w 2015 jak i w 2016 roku, zawarto porozumienia z następującymi gminami: Miękinia, Malczyce, Kostomłoty i Udanin. Lokale funkcjonujące w ramach utworzonych punktów nieodpłatnej pomocy prawnej zostały zlokalizowane w budynkach urzędów ww. gmin. Natomiast w Środzie Śląskiej miejscem w którym udziela się nieodpłatnej pomocy prawnej jest lokal znajdujący się w siedzibie Urzędu. W wyniku kontroli stwierdzono, iż wszystkie porozumienia z 2015 r zostały zawarte w terminie wskazanym w art. 26 ust. 1 u.n.p.e.p. tj. w dniu 12 października 2015 r. Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że porozumienia zawarte na 2016 jak i na 2017 rok zawierały wszystkie elementy określone w art. 9 ust. 1 ww. ustawy.

² Ppkt 16a dodany do części II zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracownika podpisanego w dniu 31 października 2014 r. aneksem nr 1/2015 z dnia 1 września 2015 r.

³ Część II pkt 8 zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności podpisanego w dniu 30 stycznia 2003 r.

⁴ Pkt 1 pisma z dnia 31 października 2017 r. (sygn. ORG.S.1710.7.2017), zwane dalej wyjaśnieniami z dnia 31 października 2017 r.

[dowód: akta kontroli str.: 67 - 70]

W wyniku kontroli stwierdzono również, iż powiat zawarł porozumienia z organami właściwych samorządów zawodowych zarówno na rok 2016, jak i 2017. Porozumienia zawierały wszystkie elementy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1-4 u.n.p.e.p., jak również zostały zawarte we właściwym terminie (art. 10 ust. 2 i art. 26 ust. 2 ww. ustawy). Zgodnie z pkt 2 ww. przepisu w zw. z art. 26 ust. 3 u.n.p.e.p. w 2015 r. organy samorządów zawodowych miały wskazać jakie konkretnie osoby będą świadczyć nieodpłatną pomoc prawną w terminie do dnia 15 listopada 2015 r. W punkcie 22 wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r. wskazano co następuje:

„Okręgowa Izba Radców Prawnych przesłała imienny wykaz radców prawnych e-mailowo w dniu 12.11.2015 r. Okręgowa Rada Adwokacka wysłała imienny wykaz adwokatów i ich zastępców pismem z dnia 10.11.2015 r. (data wpływu do Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej – 19.11.2015 r.)”.

Należy zauważyć, że okręgowa rada adwokacka i okręgowa izba radców prawnych, mając na uwadze art. 26 ust. 3 u.n.p.e.p., wskazała Staroście Średzkiemu odpowiednio adwokatów i radców prawnych wyznaczonych do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej w przewidzianym do tego terminie.

[dowód: akta kontroli str.: 33, 48 – 49, 71 - 84]

W wyniku kontroli stwierdzono, że w ramach punktu nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzonego przez powiat zapewniono świadczenie usług poprzez zawarcie stosownych umów z radcami prawnymi i adwokatami zgodnie z przepisem art. 6 ust. 1 u.n.p.e.p. Wszystkie umowy na 2016 r., w ramach punktów prowadzonych przez powiat, zostały zawarte w terminie zgodnym z przepisem art. 26 ust. 5 ww. ustawy tj. 28 grudnia 2015 r. Niemniej jednak kontrola wykazała pewne uchybienia oraz nieprawidłowości które dotyczyły nienależytej realizacji warunków określonych w art. 6 ust. 2 u.n.p.e.p. Poddając analizie wszystkie umowy pomiędzy Powiatem Średzkim, a poszczególnymi adwokatami lub radcami prawnymi, należy stwierdzić że uwzględniały one w większości prawie wszystkie elementy określone w art. 6 ust. 2 u.n.p.e.p. Kontrola wykazała nieprawidłowości w ramach umów zawieranych z radcami prawnymi tj. Panią J. B., Panem M. W., Panią E. J.-B., Panią K. K., Panem W. S. oraz adwokatami tj. Panem A. K., Panią A. S., Panem S. M., Panią K. I.-T. oraz Panem R. S. Błędy dotyczyły braku określenia sposobu korzystania z lokalu, w którym będzie usytuowany punkt nieodpłatnej pomocy prawnej, czego wymaga art. 6 ust. 2 pkt 3 u.n.p.e.p. W pkt 13 – 21 wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r. dotyczących powyższej kwestii wskazano, iż umowy zawarte z ww. osobami precyzują miejsce oraz czas świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej poprzez określenia dnia tygodnia oraz godzin przyjęć. Niemniej jednak nie można zgodzić się ze stwierdzeniem, iż powyższy opis wyczerpuje wymóg określenia sposobu korzystania z lokalu, albowiem zapisy poszczególnych umów nie zawierają żadnych wytycznych w tym zakresie⁵. Za powstanie opisanej nieprawidłowości odpowiedzialna jest osoba, która redagowała treść ww. umów.

[dowód: akta kontroli str.: 31 – 33, 40 – 42, 85 - 110]

---

⁵ W szczególności należy wskazać, iż umowy zawarte pomiędzy powiatem a osobami udzielającymi nieodpłatnej pomocy prawnej nie wprowadzają jakichkolwiek nakazów ani zakazów w opisywanej kwestii (np. nakaz wykorzystywania lokalu wyłącznie do udzielania w nim nieodpłatnej pomocy prawnej, nakaz wykorzystywania lokalu w sposób niepowodujący pogorszenia jego stanu).

b) Powierzenie prowadzenia punktów udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej organizacji pozarządowej.

W wyniku kontroli stwierdzono, iż liczba punktów świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej, której prowadzenie powierzono organizacjom pozarządowym, jest zgodna z dyspozycją art. 11 ust. 1 u.n.p.p.e.p. Zarówno w 2015 r. jak i w 2016 r. wybór podmiotów, którym powierzono prowadzenie ww. punktów był poprzedzony konkursem (art. 11 ust. 2 ww. ustawy), o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm., zwana dalej u.d.p.p.w.). W przypadku obydwu konkursów organ powołał komisję konkursową – zgodnie z art. 15 ust. 2a i 2b ww. ustawy. W wyniku kontroli stwierdzono, iż w pracach komisji powołanej Uchwałą Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej nr 76/2015 z dnia 19 listopada 2015 r. uczestniczyła osoba zgłoszona przez organizację pozarządową – zgodnie z ust. 2d ww. przepisu. W pracach komisji konkursowej powołanej Uchwałą Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej nr 154/2016 z dnia 15 listopada 2016 r. uczestniczyli wyłącznie przedstawiciele organu wykonawczego kontrolowanej jednostki samorządu terytorialnego⁶. Ponadto członkowie obydwu ww. komisji zadośćuczynili przepisowi art. 15 ust. 2f u.d.p.p.w. składając stosowne oświadczenia. W kwestii ogłoszeń o otwartym konkursie ofert ogłoszonym w 2015 i w 2016 roku należy wskazać, iż obydwa poddane weryfikacji ogłoszenia zostały opublikowane zgodnie z art. 13 ust. 3 ww. ustawy, zawierały wszystkie elementy wskazane w art. 13 ust. 2 pkt 1 – pkt 6 u.d.p.p.w. natomiast termin składania ofert był zgodny z treścią ust. 1 ww. przepisu. [dowód: akta kontroli str.:29 - 30, 38 - 39, 111, 118, 165]

Jak wskazano na wstępie komisję konkursową do pierwszego z poddanych kontroli postępowań powołano uchwałą zarządu z dnia 19 listopada 2015 r. W § 4 przedmiotowej uchwały wskazano, iż wchodzi ona w życie z dniem jej podjęcia. W dalszej kolejności należy wskazać, iż analiza protokołu z posiedzeń ww. komisji wykazała, iż organ ten obradował w dniach 17 (a więc przed jego formalnym powołaniem) i 24 listopada 2015 r. oraz w dniu 9 grudnia 2015 r. W pkt 4 wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r. wskazano w powyższej kwestii co następuje:

„Komisja rozpoczęła pracę w dniu 19.11.2015 r w dniu podjęcia uchwały o jej powołaniu. Na dwa dni przed jej formalnym powołaniem (...), w oparciu o projekt uchwały o jej powołaniu, (...), proponowani członkowie Komisji złożyli oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu. Po formalnym powołaniu Komisja obradowała na posiedzeniu 24.11 i 9.12.2015 r. Data 17.11.2015 r która znalazła się w protokole wynika z omyłki pisarskiej (przyjęcie daty złożenia oświadczeń jako daty posiedzenia).”

Mając na uwadze przywołany fragment wyjaśnień należy wskazać, iż zasługują one na uwzględnienie.

[dowód: akta kontroli str.:29, 45, 118, 136 - 137]

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia oraz nieprawidłowości w niniejszym obszarze.

W wyniku kontroli stwierdzono, iż ogłoszenie konkursowe, stanowiące załącznik do Uchwały Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej nr 149/2016 z dnia 13 października 2016 r. nie zawierało informacji wymaganych art. 13 ust. 2 pkt 7 u.d.p.p.w. tj. informacji o zrealizowanych

---

⁶ Pkt 8 wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r. Ponadto podkreślenia wymaga, iż w przypadku niezgłoszenia żadnych osób przez organizacje pozarządowe komisja może działać, co wynika wprost z art. 15 ust. 2da pkt 1 u.d.p.p.w.

przez organ administracji publicznej w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztami, ze szczególnym uwzględnieniem wysokości dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 przedmiotowej ustawy. Wprawdzie Ogłoszenie konkursowe, stanowiące załącznik do Uchwały Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej nr 73/2015 z dnia 22 października 2015 r. również nie zawierało ww. elementu jednakże dotyczyło ono konkursu ogłaszanego po raz pierwszy w związku z realizacją zadania objętego niniejszą kontrolą w związku z czym zamieszczenie w nim informacji wymaganych ww. przepisem u.d.p.p.w. było bezzasadne. Treść pkt 9 wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r. potwierdza trafność dokonanych ustaleń. Odpowiedzialnym za powstanie ww. braku jest osoba, która zredagowała treść ogłoszenia konkursowego w 2016 r. Podsumowując należy wskazać, iż wprawdzie opisane ustalenia świadczą o naruszeniu powszechnie obowiązujących przepisów prawa, jednakże ma ono charakter uchybienia formalnego, które nie wywiera znaczącego wpływu na kontrolowaną działalność.

[dowód: akta kontroli str.:30, 45, 166 - 171]

W wyniku kontroli stwierdzono, iż konkurs ogłoszony w 2015 r. wygrało Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój”. Konkurs ogłoszony w 2016 r. wygrała Fundacja „Honeste Vivere”. Obydwie ww. oferty złożono w przewidzianym do tego terminie⁷. Obydwie oferty spełniały warunki formalne określone w art. 14 ust. 1 u.d.p.p.w., dołączono do niej wszystkie wskazane w ogłoszeniu konkursowym oświadczenia i dokumenty, jak również wszystkie z przedłożonych wraz z ww. ofertami dokumenty były potwierdzone za zgodność z oryginałem przez upoważnione osoby. Ponadto w wyniku kontroli stwierdzono, iż ww. organizacje pozarządowe spełniały również warunki określone w art. 11 ust. 6⁸ ww. ustawy.

[dowód: akta kontroli str.: 120 – 135, 181 - 208]

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono ponadto, iż rozstrzygnięcie konkursów z 2015 jak i z 2016 r. i wybór organizacji pozarządowych, którym powierzono prowadzenie poszczególnych punktów udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej nastąpiło w terminach wskazanych w art. 26 ust. 4 u.n.p.p.e.p. (dot. konkursu z 2015 r.), tj. w dniu 10 grudnia 2015 r.⁹, oraz w art. 11 ust. 12 pkt 1 (dot. konkursu z 2016 r.) przedmiotowej ustawy, tj. w dniu 30 listopada 2016 r.¹⁰. Z udzielonych wyjaśnień wynika, iż rozstrzygnięcia obydwu ww. konkursów nie zostały opublikowane w sposób w pełni zgodny z art. 13 ust. 3 pkt 3 w zw. z art. 15 ust. 2j u.d.p.p.w.¹¹

[dowód: akta kontroli str.: 29, 44, 139]

---

⁷ W wyniku kontroli (na podstawie udostępnionych dokumentów) stwierdzono, iż oferta podmiotu, która wyłoniono w konkursie ogłoszonym w 2015 r. nie była opatrzona pieczęcią wpływu do Urzędu. W pkt 3 wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r. wskazano, iż oferta była zapakowana w kopertę, ta z kolei była zapakowana w *tekturową paczkę*, na której odznaczono pieczęć wpływu do Urzędu (12 listopada 2015 r.).

⁸ W załączeniu do oferty konkursowej Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” przedłożyło promesy zawarcia umów z adwokatami, radcami prawnymi, co jest zgodne z art. 11 ust. 6 pkt 2 n.p.p.e.p. Fundacja „Honeste Vivere” wraz ze złożoną ofertą przedstawiła kopie umów zawartych z osobami, które docelowo miały udzielać nieodpłatnej pomocy prawnej. Ponadto w pkt 7 wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r. wskazano, iż dokonano weryfikacji spełnienia warunków opisanych w art. 11 ust 3 pkt 2 u.n.p.p.e.p. przez osobę, którą wskazano w piśmie z dnia 29 grudnia 2015 r. złożonego w przedmiocie zmiany kosztorysu ofertowego w związku z rezygnacją ze współpracy przez radcę prawnego i zastąpieniem go przez ww. osobę.

⁹ Uchwała Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej nr 83/2015 z dnia 10 grudnia 2015 r. w sprawie wyboru oferty na prowadzenie „Punktu nieodpłatnej pomocy prawnej Powiatu Średzkiego” w 2016 r.

¹⁰ Uchwała Zarządu Powiatu w Środzie Śląskiej nr 161/2016 z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie wyboru oferty na prowadzenie „Punktu nieodpłatnej pomocy prawnej Powiatu Średzkiego” w 2017 r.

¹¹ Pkt 2 wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r.

W protokołach z prac komisji konkursowych powołanych w 2015 oraz w 2016 r. wskazano, iż w pierwszym konkursie odrzucono z przyczyn formalnych 4 z 6 otrzymanych ofert, natomiast w drugim konkursie 7 z 8 otrzymanych ofert. Analiza uwag jakie do poszczególnych ofert mieli członkowie ww. komisji wskazuje, iż każda z odrzuconych ofert faktycznie zawierała braki, które dyskwalifikowały ją z konkursu. Niemniej jednak w ocenach niektórych ze złożonych aplikacji stwierdzono następujące błędy:

Konkurs z 2015 r.

- oferta Stowarzyszenia „Oświata i Wychowanie” została odrzucona z powodu braku przedłożenia wraz z nią wszystkich wymaganych oświadczeń oraz z powodu braku udokumentowania wymaganego art. 11 ust. 6 pkt 1 u.n.p.p.e.p. minimum 2-letniego doświadczenia w udzielaniu porad lub informacji prawnych. Członkowie komisji konkursowej pominęli przy tym fakt, iż ww. stowarzyszenie w swoich celach statutowych nie uwzględniało działalności będącej przedmiotem konkursu¹².
- oferta Fundacji „W służbie wsi” została odrzucona m.in. z powodu braku udokumentowania wymaganego doświadczenia w udzielaniu porad lub informacji prawnych. Tymczasem z przedłożonych wraz z ofertą dokumentów wynika, iż ww. organizacja posiadała wymagane doświadczenie¹³.

Konkurs z 2016 r.

- oferta Stowarzyszenia Wsparcia Obywatelskiego "Jacy - Tacy" została odrzucona m. in. z powodu niespełnienia warunku określonego z art. 11 ust. 6 pkt 1 u.n.p.p.e.p. pomimo, iż z przedłożonych wraz ofertą dokumentów wynika, iż organizacja pozarządowa spełniła ww. warunek udziału w konkursie¹⁴.

Powyższe działania, świadczą o tym, iż niektóre z ofert nie zostały zbadane z należytą dokładnością lub, że dokonano niewłaściwej interpretacji informacji z nich wynikających. Niemniej jednak należy wskazać, iż opisane błędy w ocenie poszczególnych zgłoszeń nie miały wpływu na rozstrzygnięcie konkursów z 2015 i z 2016 r., albowiem każda z ww. ofert zawierała również braki formalne, które poszczególne komisje konkursowe wykryły i prawidłowo zakwalifikowały jako przesłanki skutkujące ich odrzuceniem.

[dowód: akta kontroli str.: 140 – 156, 209 - 220]

Zgodnie z art. 11 ust. 7 u.n.p.p.e.p. umowa zawarta pomiędzy powiatem a organizacją pozarządową winna mieć formę pisemną i być zawarta niezwłocznie po rozstrzygnięciu ww. konkursów (art. 15 ust. 4 oraz art. 16 ust. 2 u.d.p.p.w.) jak również zawierać elementy, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 1 i pkt 3 – 6 ww. ustawy. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż zarówno umowa zawarta w dniu 28 grudnia 2015 r. jak i umowa zawarta w dniu 16 grudnia 2016 r. zawierały wszystkie wymagane elementy¹⁵.

[dowód: akta kontroli str.: 29 – 30, 45, 157 – 164, 172 - 180]

---

¹² Wśród celów stowarzyszenia, wskazanych w § 9 statutu, nie wskazano zadań polegających na świadczeniu pomocy prawnej/poradnictwa obywatelskiego na rzecz obywateli. Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 u.n.p.p.e.p. powierzenie zadania następuje na rzecz organizacji, która wyłoniono w drodze otwartego konkursu ofert, i która prowadzi działalność statutową w dziedzinie będącej jego przedmiotem.

¹³ Zgodnie z załącznikiem o oraz c do przedłożonej oferty Fundacja „W Służbie Wsi” prowadziła działalność w zakresie poradnictwa prawnego i obywatelskiego od 2009 r.

¹⁴ Należy wskazać m. in. na referencje wystawione w dniu 13 października przez Kancelarię Radców Prawnych Gorący i Partnerzy wskazują, iż Stowarzyszenie Wsparcia Obywatelskiego „Jacy - Tacy” współpracuje z ww. kancelarią w zakresie udzielenia porad prawnych od 2013 r.

¹⁵ Mając na uwadze pkt 5 wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r. oraz stanowisko Ministerstwa sprawiedliwości zawarte na 8 stronie dokumentu dostępnego pod adresem <http://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/dla-wykonawcow> (Pytania i odpowiedzi z dnia 10 grudnia 2015 r.).

W wyniku kontroli stwierdzono, iż w § 4 ust. 4 umowy zawartej w dniu 16 grudnia 2016 r. pomiędzy Powiatem Średzkim a organizacją pozarządową wskazano, iż lokale, w których będzie udzielna nieodpłatna pomoc prawna zapewniają dostęp osobom niepełnosprawnym. W toku kontroli dokonano, przy udziale Sekretarza Powiatu Średzkiego, oględzin wszystkich lokali, w których są świadczone usługi nieodpłatnej pomocy prawnej. W wyniku powyższych czynności ustalono, iż lokale położone w Środzie Śląskiej, Malczycach oraz Udaninie, które docelowo są wykorzystywane w powyższym celu nie były dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych¹⁶. Tym samym należy wskazać, iż przepis § 4 ust. 4 wskazanej na wstępie umowy nie był zgodny z prawdą.
[dowód: akta kontroli str.: 14 – 16, 20 – 22, 26 - 28, 174]

Przepis art. 11 ust. 9 u.n.p.p.e.p. stanowi, iż w przypadku niezawarcia przez organizację pozarządową umów, o których mowa w ust. 6 pkt 2 starosta nie zawiera z taką organizacją umowy lub zawartą umowę rozwiązuje. W wyniku kontroli stwierdzono, iż organizacja pozarządowa wyłoniona w konkursie ogłoszonym w 2015 r. tj. Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacja, Rozwój” do sporządzonej przez siebie oferty dołączyła promesy umów z osobami, które docelowo miałyby udzielać w jej imieniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Jak wskazano powyżej, na etapie konkursu powyższe dokumenty były dopuszczalne. Niemniej jednak w udostępnionych do kontroli dokumentach brak było właściwych umów jakie ww. podmiot winien zawrzeć z osobami wskazanymi w art. 5 ust. 1 i art. 11 ust. 3 u.n.p.p.e.p., jak również brak dokumentów wskazujących na to aby kontrolowana jednostka podejmowała jakiegokolwiek działania w celu uzyskania informacji odnośnie ich zawarcia. W pkt 6 wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r. wskazano w powyższej kwestii co następuje:

„Z brzmienia treści art. 11 ust. 9 w zw. z ust. 6 pkt 2 u.n.p.p.e.p. wynika, że w przypadku nie zawarcia umów, o których mowa w art. 11 ust. 6 pkt 2, tj. umowy lub promesy ich zawarcia (...) starosta nie zawiera umowy z organizacją pozarządową albo rozwiązuje ją za dwutygodniowym wypowiedzeniem. Zatem nie ma *expressis verbis* obowiązku prawnego po stronie powiatu weryfikacji zawarcia umów pomiędzy organizacją pozarządową a osobą świadcząca usługę nieodpłatnej pomocy prawnej w przypadku uprzedniego zawarcia promesy ich zawarcia pomiędzy stronami, gdyż powiat weryfikuje świadczenie usług przez osoby wykazane przez organizację pozarządową w formie przyjmowania i sprawdzania kart nieodpłatnej pomocy prawnej (...). W przypadku wypełnienia karty przez osobę nie wskazaną uprzednio w ofercie organizacji pozarządowej z pewnością spotkałoby się to z odpowiednią reakcją powiatu.”

Na wstępie należy zaznaczyć, iż przepis art. 11 ust. 6 pkt 2 u.n.p.p.e.p. wskazuje na dwa rodzaje dokumentów: na umowy oraz na promesy zawarcia umów. Z kolei w ust. 9 przedmiotowego przepisu odniesiono się jedynie do umów. Mając na uwadze różnice w znaczeniu obydwu

---

¹⁶ Lokal w Środzie Śląskiej wprawdzie znajduje się na parterze budynku Starostwa Powiatowego, do którego jest zapewniony dostęp dla osób niepełnosprawnych, jednakże bezpośrednio przed samym lokalem (wewnątrz budynku) znajdują się schody pozbawione jakichkolwiek urządzeń lub rozwiązań architektonicznych umożliwiających ich pokonanie osobie niepełnosprawnej ruchowo. Podobna sytuacja ma miejsce w lokalu w Malczycach – lokal jest położony na poziomie wysokiego parteru budynku Urzędu Gminy. W obydwu ww. przypadkach dostanie się do lokalu przez osobę niepełnosprawną wymaga pomocy osób trzecich. Lokal położony w Udaninie, z kolei znajduje się na pierwszym piętrze budynku pozbawionego jakichkolwiek urządzeń lub rozwiązań architektonicznych, które umożliwiłyby dostanie się do niego przez osobę niepełnosprawną. Na zakończenie należy jednak wskazać, iż pomimo opisanego powyżej stanu faktycznego prawo osób niepełnosprawnych ruchowo do uzyskania pomocy w ww. miejscowościach nie jest ograniczone lub uniemożliwione, o czym szerzej w części II niniejszego dokumentu.

ww. słów¹⁷, jak również kierując się regułami wykładni językowej oraz racjonalnością ustawodawcy, należy wskazać, iż składając swoją ofertę w ramach otwartego konkursu organizacją pozarządową może przedłożyć ww. promesy. Z kolei sankcja braku zawarcia umowy pomiędzy przedmiotową organizacją a powiatem, lub jej rozwiązania, nastąpi wyłącznie wtedy gdy podmiot wyłoniony w konkursie nie zawrze stosownych umów z osobami, które miałyby świadczyć nieodpłatną pomoc prawną. Tym samym nie można zgodzić się z przedstawioną w zacytowanym fragmencie wyjaśnień interpretacją, iż art. 11 ust. 9 u.n.p.e.p. odwołując się do przepisu ust. 6 pkt 2 dotyczy zarówno umów jak i promes ich zawarcia.

Mając na uwadze powyższe wyjaśnienia należy wskazać, iż przepisy u.n.p.e.p. istotnie wprost nie nakazują staroście weryfikować faktu zawarcia przez organizację pozarządową umów, o których mowa w art. 11 ust. 6 pkt 2 ww. ustawy. Niemniej jednak, mając na uwadze skutek jaki ustawodawca powiązał z faktem braku zawarcia przez organizację pozarządową ww. umów, należy wskazać, iż weryfikacja przedmiotowego faktu jest działaniem zasadnym. [dowód: akta kontroli str.: 30, 45, 134 - 135]

II. Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej.

W powiecie średzkim utworzono dwa punkty udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej, które funkcjonują w następujących lokalizacjach oraz według poniższych harmonogramów¹⁸:

- Urząd Gminy Miękinia, ul. Tadeusza Kościuszki 41, 55 – 330 Miękinia
  - Wtorek od 8:00 do 12:00 – osoby wyznaczone przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu
  - Środa od 13:00 do 17:00 – osoby wyznaczone przez organizację pozarządową
- Urząd Gminy Kostomłoty, ul. Słężna 2, 55 – 311 Kostomłoty
  - Poniedziałek od 8:00 do 12:00 – osoby wyznaczone przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu
  - Piątek od 10:00 do 14:00 – osoby wyznaczone przez organizację pozarządową
- Urząd Gminy Malczyce, ul. Romualda Traugutta 15, 55 – 320 Malczyce
  - Czwartek od 11:00 do 15:00 – osoby wyznaczone przez Okręgową Radę Adwokacką we Wrocławiu
  - Wtorek od 11:00 do 15:00 – osoby wyznaczone przez organizację pozarządową
- Urząd Gminy Udanin, Udanin 86b, 55 – 340 Udanin
  - Piątek od 9:00 do 13:00 – osoby wyznaczone przez Okręgową Radę Adwokacką we Wrocławiu
  - Poniedziałek od 11:00 do 15:00 – osoby wyznaczone przez organizację pozarządową
- Starostwo Powiatowe w Środzie Śląskiej, ul. Wrocławska 2, 55 – 300 Środa Śląska
  - Środa od 8:00 do 12:00 – przemiennie osoby wyznaczone przez Okręgową Radę Adwokacką we Wrocławiu oraz przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu
  - Czwartek od 11:00 do 15:00 – osoby wyznaczone przez organizację pozarządową

---

¹⁷ Umowa oznacza pisemne lub ustne porozumienie stron, mające na celu ustalenie wzajemnych praw i obowiązków. Z kolei *promesa* oznacza obietnicę dokonania określonych czynności lub spełnienia świadczenia uzależniona od dokonania pewnych formalności.

¹⁸ W każdej z opisanych lokalizacji funkcjonuje zarówno punkt prowadzony przez powiat, jak i punkt którego prowadzenie powierzono organizacji pozarządowej.

W wyniku kontroli ustalono, iż harmonogram funkcjonowania wszystkich ww. punktów jest zgodny z przepisem art. 8 ust. 3 u.n.p.e.p.¹⁹. Ponadto w toku oględzin, którymi objęto wszystkie ww. lokale ustalono, iż spełniają one warunki określone w § 5 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu udzielania i dokumentowania nieodpłatnej pomocy prawnej (Dz. U. poz.2186 z późn. zm., zwane dalej rozporządzeniem) a pomoc w nich jest udzielana w sposób wskazany w § 3 ww. aktu normatywnego, natomiast w miejscach, w których osoby oczekują na udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej, udostępniono informacje, o których mowa w § 5 ust. 5 ww. przepisu. Pozytywnie oceniono również sposób przechowywania samych oświadczeń (art. 4 ust. 6 u.n.p.e.p.). Ponadto na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (zwany dalej biuletynem) Urzędu udostępniono informacje wskazane w § 4 rozporządzenia.

Treść przedmiotowego przepisu stanowi, iż ww. informacje muszą znaleźć się również na stronach biuletynu gmin, na terenie których znajdują się punkty udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej. W wyniku podjętych czynności stwierdzono, iż biuletyn gmin Udanin oraz Miękinia uwzględnia wszystkie wymagane informacje²⁰. Biuletyn Gminy Kostomłoty wskazuje jedynie informacje o funkcjonowaniu punktu na terenie tej gminy²¹. W biuletynie Gminy Malczyce poza informacjami dotyczącymi funkcjonowania punktu na terenie tej gminy²² wprowadzono zamieszczono odnośnik odsyłający do pełnego harmonogramu dyżurów, jednakże na dzień sporządzenia niniejszego dokumentu był on nieaktywny²³. Powyższe okoliczności wprowadzają świadczą o naruszeniu dyspozycji § 4 rozporządzenia, jednakże okoliczność ta po pierwsze nie obciąża kontrolowanej jednostki lecz ww. gminy, a po drugie nie wywiera znaczącego wpływu na przedmiot kontroli.

Poza tym ustalono, iż od 1 stycznia 2016 r. do 30 września 2017 r. w punkcie prowadzonym przez powiat średzki udzielono łącznie 529 porad prawnych, natomiast w punkcie, którego prowadzenie powierzono organizacji pozarządowej w powyższym okresie udzielono 432 porad prawnych.

[dowód: akta kontroli str.: 14 - 28]

W wyniku kontroli stwierdzono, iż Starosta Powiatu Średzkiego udzielił pracownikom Urzędu upoważnień do przetwarzania danych osobowych w związku z prowadzeniem rozliczeń punktów prowadzenia nieodpłatnej pomocy prawnej, co jest zgodnie z art. 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922) w zw. z art. 4 ust. 7 u.n.p.e.p.²⁴.

[dowód: akta kontroli str.: 53 – 54, 58, 60, 63, 66]

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości w powyższym zakresie.

Przepis § 5 ust. 4 rozporządzenia wymaga aby oznaczenie lokalu, w którym jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna wskazywało na powyższy fakt oraz informowało o dniach

¹⁹ Zgodnie z informacjami udostępnionymi na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości pod adresem <https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/aktualnosci/news,7519,informacje-dla-wykonawcow.html> przedstawiony sposób działania, tj. jeden punkt udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej funkcjonujący w każdy dzień w innej gminie, jest zgodny z założeniami u.n.p.e.p.

²⁰ <https://biuletyn.net/udandin/?bip=2&cid=165&id=608> ; <http://bip.miekinia.pl/Article/id,13667.html>

²¹ http://bip.kostomloty.pl/content.php?cms_id=643. Przepis § 4 rozporządzenia we wstępie wyraźnie mówi o lokalizacji punktów nie zaś punktu, należy więc stwierdzić, iż udostępniane informacje mają dotyczyć lokalizacje oraz harmonogramu działa wszystkich punktów funkcjonujących na terenie danego powiatu.

²² <http://www.bip.malczyce.wroc.pl/index.php?id=1156>

²³ http://www.malczyce.wroc.pl/wp-content/uploads/2017/01/harmonogram_radca_2017.pdf

²⁴ Upoważnienie nr 22 udzielone w dniu 3 stycznia 2005 r. Sekretarzowi Powiatu Średzkiego (zmienione aneksem nr 3/2015 w dniu 1 września 2015 r.), upoważnienie nr 1/2014 udzielone w dniu 31 października 2014 r. osobie zatrudnionej na stanowisku pomocy administracyjnej Biura Rady (zmienione aneksem nr 2/2015 w dniu 1 września 2015 r.) oraz upoważnienie nr 2/2008 udzielone w dniu 7 kwietnia 2008 r. osobie zatrudnionej na stanowisku (wówczas) referenta (obecnie inspektora - koordynatora) Biura Rady (zmienione aneksem nr 1/2015 w dniu 1 września 2015 r.).

i godzinach jej udzielania. Z kolei ust. 1 pkt 2 ww. paragrafu wymaga aby w ramach lokalu zostało wyodrębnione osobne pomieszczenie, umożliwiające zachowanie dyskrecji w trakcie świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej. Z zestawienia powyższych norm wynika zatem, iż przez zwrot *oznaczenie lokalu* prawodawca miał na myśli to, iż budynek, w którym znajduje się pomieszczenie przeznaczone na udzielanie pomocy prawnej, powinien zostać stosownie oznaczony²⁵. W wyniku oględzin poszczególnych pomieszczeń (wskazanych na wstępie niniejszej części) dokonany w toku kontroli stwierdzono następujący stan faktyczny:

- oznaczenie pomieszczenia położonego w Środzie Śląskiej znajduje się wewnątrz budynku Urzędu, brak jest natomiast jakiegokolwiek oznaczenia na fasadzie bądź na drzwiach wejściowych;
- oznaczenie pomieszczeń położonych w Miękini, Udaninie oraz w Malczycach znajduje się zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz budynku, w którym jest ono położone²⁶;
- oznaczenie pomieszczenia położonego w Kostomłotach znajduje się na tablicy ogłoszeniowej na zewnątrz budynku.

Mając na uwadze powyższe należy wskazać, iż oznaczenie lokalu w Środzie Śląskiej nie w pełni odpowiada dyspozycji § 5 ust. 4 rozporządzenia. Niemniej jednak nie jest to okoliczność, która wywiera znaczący wpływ na poprawność wykonywania kontrolowanego zadania²⁷.

[dowód: akta kontroli str.:15]

Zgodnie z § 5 ust. 3 rozporządzenia dostęp do lokalu, w którym jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna ma uwzględniać potrzeby osób niepełnosprawnych. W wyniku przeprowadzonych oględzin stwierdzono, iż lokale położone w Kostomłotach oraz Miękini w pełni uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do nich. Warunku tego nie spełniają z kolei lokale położone w Środzie Śląskiej, Udaninie oraz Malczycach. Niemniej jednak z uzyskanych w toku czynności kontrolnych informacji wynika, iż opisane powyżej okoliczności nie wpływają negatywnie na możliwość uzyskania przez osoby niepełnosprawne w ww. lokalach nieodpłatnej pomocy prawnej²⁸.

[dowód: akta kontroli str.: 14 – 16, 20 – 22, 26 - 28]

W toku kontroli zweryfikowano poprawność wypełnienia kart nieodpłatnej pomocy prawnej sporządzonych w kwietniu, sierpniu i grudniu 2016 r., w kwietniu 2017 r. oraz dołączanych do nich oświadczeń. Mając na uwadze art. 7 ust. 2 u.n.p.e.p. oraz przedłożone do kontroli dokumenty należy stwierdzić, iż sposób przekazania poszczególnych kart i oświadczeń nie budzi zastrzeżeń. Niemniej jednak, w wyniku czynności kontrolnych, stwierdzono następujące nieprawidłowości w powyższym obszarze.

---

²⁵ Zaznaczenia wymaga przy tym fakt, iż zarówno w przepisach u.n.p.e.p. jak i w przepisach rozporządzenia nie określono w jakikolwiek sposób wytycznych bądź wzorów odnośnie tego jak takie oznaczenia miałyby wyglądać.

²⁶ W przypadku Miękin i Udanina jest to tablica na fasadzie budynku urzędu gminy, natomiast w przypadku Malczyc są to informacje zamieszczone również na tablicy ogłoszeniowej znajdującej się przed budynkiem urzędu gminy.

²⁷ Nie bez znaczenia jest fakt, iż punkt świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej w Środzie Śląskiej znajduje się w tym samym miejscu drugi rok z rzędu (http://bip.powiat-sredzki.pl/system/obj/4860_Harmonogram_dyzurow_pomoc_prawna.pdf), dzięki czemu mieszkańcy powiatu średzkiego, pomimo braku stosownego oznaczenia na fasadzie budynku starostwa, wiedzą gdzie się on znajduje.

²⁸ Budynki Urzędu Gminy Udanin, Urzędu Gminy Malczyce oraz Budynek Starostwa Powiatowego w Środzie Śląskiej, w których znajdują się lokale będące miejscem udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej, są wyposażony w dzwonki. W przypadku pierwszego lokalu pomoc osobie niepełnosprawnej jest udzielana w osobnym pomieszczeniu na parterze budynku. W przypadku dwóch kolejnych lokali osoba niepełnosprawna, przy pomocy pracowników urzędu gminy, jest przenoszona przez schody, a po uzyskaniu porady znoszona z powrotem.

a) karty z kwietnia 2016 r.

- w wyniku kontroli stwierdzono, iż karty sporządzone przez Panią K. K. oraz Panią K. I. – T. zostały złożone do Urzędu odpowiednio w dniach 12 oraz 11 maja 2016 r., a więc niezgodnie z przepisem art. 7 ust. 2 u.n.p.p.e.p.;
- w pkt 5 karty bądź nie zaznaczono żadnej z opcji (karta sporządzona przez Pana W. S.) bądź nie wskazano danych z pkt 9 - 11 karty (2 przypadki), pomimo zaznaczenia w pkt 5, iż osoba otrzymująca pomoc zgodziła się na wskazanie swoich danych zbiorczych, lub pomimo braku zgody na publikację danych zbiorczych wskazano na informacje dotyczące wieku, płci i wykształcenia beneficjenta nieodpłatnej pomocy prawnej (wszystkie ww. 3 przypadki dotyczą kart sporządzanych przez Pana R. S.);
- w dwóch kartach sporządzonych przez Pana W. S. jako przesłankę udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej wskazano art. 4 ust. 1 pkt 1 u.n.p.p.e.p. podczas gdy wraz z ww. kartami nie udostępniono oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 3 przedmiotowej ustawy. Ponadto w kolejnej karcie sporządzonej przez ww. osobę jako przesłankę udzielenia pomocy prawnej wskazano na art. 4 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ww. ustawy podczas gdy wzór karty nieodpłatnej pomocy prawnej, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia stanowi, iż w tej części kart należy zaznaczyć wyłącznie jedną z opcji;
- W dwóch kartach sporządzonych przez Panią K. I. – T. jako podstawę udzielenia pomocy prawnej wskazano art. 4 ust. 1 pkt 1 u.n.p.p.e.p. Niemniej jednak w wyniku kontroli stwierdzono, iż do ww. kart nie złożono oświadczeń wskazanych w ust. 3 powyższego artykułu, lecz oświadczenia wskazane w ust. 4. Opisane działanie jest nieprawidłowe ponieważ w przypadku zaznaczenia w pkt 1 karty pierwszej z opcji konieczne jest złożenie wyłącznie oświadczenia wskazanego w art. 4 ust. 3 u.n.p.p.e.p. Oświadczenia wskazane w kolejnym ustępie jest składane wyłącznie wtedy gdy w pkt 1 karty zaznaczona zostanie przedostatnia pozycja, co w opisanych przypadkach nie nastąpiło.

b) karty z sierpnia 2016 r.

- W czterech przypadkach stwierdzono, iż karty nieodpłatnej pomocy prawnej przedłożono z uchybieniem terminu wskazanego w art. 7 ust. 2 u.n.p.p.e.p. tj. w dniu 18 sierpnia 2017 r. (dwukrotnie - Pan A. K., lokal w Malczycach), w dniach 17 i 19 sierpnia 2017 r. (dwukrotnie - Pani K. I.-T., lokal w m. Udanin);
- W dwóch przypadkach (Pan R. S. oraz Pan A. K.) stwierdzono podanie w kartach danych zbiorczych pomimo braku zgody osób, których one dotyczą. W trzech kartach wypełnionych przez jednego adwokata zaznaczono punkty od 6 do 8, a w siedmiu pozostałych kartach sporządzonych przez drugiego adwokata zakresłono rubryki od 7 do 11;
- W jednym przypadku (lokal w m. Malczyce, Pan A. K.), w karcie nieodpłatnej pomocy prawnej z dnia 4 sierpnia 2016 r. w punkcie 1 dotyczącym formy udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, zamiast zaznaczyć jedną właściwą odpowiedź zakresłono dwie;
- W dwóch przypadkach (lokal w m. Malczyce, Pan A. K.), w kartach sporządzonych w dniu 18 sierpnia 2016 r. w m. Malczyce, stwierdzono, iż podstawą udzielenia pomocy była przesłanka wskazana w art. 4 ust. 1 pkt 1 u.n.p.p.e.p., tymczasem wraz z kartami nieodpłatnej pomocy prawnej nie przedłożono oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 3 ww. ustawy. Dołączono jedynie pisemne oświadczenia, o których mowa w art. 4 ust. 4 u.n.p.p.e.p., wskazując w nich okoliczność uprawniającą do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej. Warto podkreślić, iż udzielenie pomocy prawnej ze względu na spełnienie przesłanki z art. 4 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy wymaga zaznaczenia w punkcie 1 karty dotyczącym

udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej pola nr 1 i dołączenia pisemnego oświadczenia o którym mowa w art. 4 ust. 3 ww. ustawy. Natomiast w przypadku złożenia pisemnego oświadczenia o którym mowa w art. 4 ust. 4 u.n.p.p.e.p., w punkcie 1 karty należy zaznaczyć ostatnią pozycję;

- W jednym przypadku (lokal w m. Malczyce, Pan A. K.), w karcie nieodpłatnej pomocy prawnej z dnia 30 sierpnia 2016 r., jako postawę jej udzielenia zaznaczono wiek osoby, która się po nią zgłosiła. Natomiast do przedmiotowego dokumentu dołączono również oświadczenie z dnia 30 sierpnia 2016 r., o którym mowa w art. 4 ust. 3 u.n.p.p.e.p. Podkreślenia wymaga, iż udzielenie pomocy prawnej ze względu na wiek wymaga okazania dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby (art. 4 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy) – wtedy w punkcie 1 karty dotyczącym udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej należy zaznaczyć pole nr 5. Natomiast w przypadku złożenia pisemnego oświadczenia o którym mowa w art. 4 ust. 3 u.n.p.p.e.p., w punkcie 1 karty należy zaznaczyć pierwszą pozycję;

- W jednym przypadku (lokal w m. Malczyce, Pan A. K.), w karcie sporządzonej dnia 25 sierpnia 2016 r., w punkcie 1 dotyczącym udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej zaznaczono, że osoba uprawniona przedłożyła do wglądu oryginał albo odpis decyzji o przyznaniu świadczenia z pomocy społecznej lub zaświadczenia o udzieleniu świadczenia, o którym mowa w art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Natomiast dołączono do karty pisemne oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 4 u.n.p.p.e.p., w którym nie wskazano okoliczności, która uprawnia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej. Warto podkreślić, iż udzielenie pomocy prawnej ze względu na spełnienie przesłanki z art. 4 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy wymaga zaznaczenia w punkcie 1 karty dotyczącym udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej pola nr 1 i dołączenia pisemnego oświadczenia o którym mowa w art. 4 ust. 3 ww. ustawy. Natomiast w przypadku złożenia pisemnego oświadczenia o którym mowa w art. 4 ust. 4 u.n.p.p.e.p., w punkcie 1 karty należy zaznaczyć ostatnią pozycję;

- W jednym przypadku (lokal w m. Udanin, Pani K. I.-T.), w karcie sporządzonej dnia 19 sierpnia 2016 r., w punkcie 1 dotyczącym udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej zaznaczono, że osoba uprawniona przedłożyła do wglądu oryginał albo odpis decyzji o przyznaniu świadczenia z pomocy społecznej lub zaświadczenia o udzieleniu świadczenia, o którym mowa w art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tymczasem wraz z kartą nieodpłatnej pomocy prawnej nie przedłożono oświadczenia, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ww. ustawy. Dołączono jedynie pisemne oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 4 u.n.p.p.e.p., wskazując w nim okoliczność o przyznaniu świadczenia z pomocy społecznej przyznane na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w okresie 12 miesięcy poprzedzających zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej i nie wydanie wobec osoby uprawnionej w tym okresie decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia. Warto podkreślić, iż udzielenie pomocy prawnej ze względu na spełnienie przesłanki z art. 4 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy wymaga zaznaczenia w pkt 1 karty dotyczącym udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej pola nr 1 i dołączenia pisemnego oświadczenia o którym mowa w art. 4 ust. 3 ww. ustawy. Natomiast w przypadku złożenia pisemnego oświadczenia o którym mowa w art. 4 ust. 4 u.n.p.p.e.p., w pkt 1 karty należy zaznaczyć ostatnią pozycję.

c) karty z grudnia 2016 r.

- W dziesięciu przypadkach stwierdzono, iż karty nieodpłatnej pomocy prawnej przedłożono z uchybieniem terminu wskazanego w art. 7 ust. 2 u.n.p.p.e.p. tj. w dniu 19 stycznia 2017 r. (czterokrotnie - Pan A. K., lokal w Malczycach), w dniu 24 stycznia 2017 r. (pięciokrotnie -

Pani J. S.-H.), w dniu 24 stycznia 2017 r. (jednokrotnie - Pani K. I.-T., lokal w m. Udanin), w dniu 24 stycznia 2017 r. (jednokrotnie - lokal w m. Kostomłoty);

- W dwóch przypadkach (Pani R. S. oraz Pan K. K.) stwierdzono podanie w kartach danych zbiorczych pomimo braku zgody osób, których one dotyczą. W jednym przypadku wypełniono punkty od 6-8, a w drugim od 6-7;

- W jednym przypadku (lokal w m. Udanin, Pani K. I.-T.), stwierdzono, iż podstawą udzielenia pomocy była przesłanka wskazana w art. 4 ust. 1 pkt 1 u.n.p.p.e.p., tymczasem wraz z kartą nieodpłatnej pomocy prawnej nie przedłożono oświadczenia, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ww. ustawy;

- W dwóch przypadkach (lokal w m. Malczyce, Pan A. K.), w kartach nieodpłatnej pomocy prawnej jako podstawę jej udzielenia zaznaczono, iż osoby wymagają niezwłocznego uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, a są do tego uprawnione na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1-6 i 8 u.n.p.p.e.p., lecz z uwagi na sytuację kryzysową lub zdarzenie losowe nie są w stanie przedstawić dokumentów wymienionych w ust. 2 pkt 1-5 i 7 ww. ustawy. Nieodpłatna pomoc prawna jest w tym przypadku udzielana w oparciu o złożenie pisemnego oświadczenia osób, spełniających ww. kryteria. Tymczasem wraz z kartami nieodpłatnej pomocy prawnej nie przedłożono właściwych oświadczeń, o których mowa w art. 4 ust. 4 ww. ustawy, tylko złożono oświadczenia, wymienione w art. 4 ust. 3 u.n.p.p.e.p. (przedmiotowe oświadczenia wzajemnie się wykluczają – złożenie jednego z nich uniemożliwia złożenie drugiego);

- W jednym przypadku (lokal w m. Malczyce, Pan A. K.), w karcie nieodpłatnej pomocy prawnej jako podstawę jej udzielenia zaznaczono, iż osoba wymaga niezwłocznego uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, a jest do tego uprawniona na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1-6 i 8 u.n.p.p.e.p., lecz z uwagi na sytuację kryzysową lub zdarzenie losowe nie jest w stanie przedstawić dokumentów wymienionych w ust. 2 pkt 1-5 i 7 ww. ustawy. Nieodpłatna pomoc prawna jest w tym przypadku udzielana na podstawie pisemnego oświadczenia osoby, spełniającej ww. kryteria. Tymczasem wraz z kartą nieodpłatnej pomocy prawnej przedłożono wprawdzie oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ww. ustawy, ale osoba je składająca nie wskazała w nim okoliczności na podstawie której jest uprawniona do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej;

- W jednym przypadku (lokal w m. Udanin, Pani K. I.-T.) w karcie nieodpłatnej pomocy prawnej jako podstawę jej udzielenia zaznaczono wiek osoby, która się po nią zgłosiła. Do przedmiotowego dokumentu dołączono również oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 4 u.n.p.p.e.p., w którym również zaznaczono wiek jako przesłankę udzielenia pomocy. Podkreślenia wymaga, iż udzielenie pomocy prawnej ze względu na wiek wymaga okazania dokumentu stwierdzającego tożsamość osoby (art. 4 ust. 2 pkt 5 ww. ustawy) – wtedy w pkt 1 karty dotyczącym udokumentowania uprawnienia do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej należy zaznaczyć pole nr 5. W przypadku wystąpienia przesłanek wskazanych w art. 4 ust. 4 u.n.p.p.e.p. wymagane jest natomiast złożenie ww. oświadczenia, zaś w pkt 1 karty należy zaznaczyć ostatnią pozycję.

d) karty z kwietnia 2017 r.

- w wyniku kontroli stwierdzono, iż karty sporządzone przez Pana A. K. oraz Pana M. W. zostały złożone do Urzędu odpowiednio w dniach 15 oraz 11 maja 2017 r., a więc niezgodnie z przepisem art. 7 ust. 2 u.n.p.p.e.p.

Oдноśnie nieprawidłowości stwierdzonych w kartach i oświadczeniach za sierpień oraz grudzień 2016 r. w części II wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r. wskazano co następuje:

"Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Wsparcie, Informacje, Rozwój” 16 grudnia 2016 roku złożyło do Starostwa Powiatowego karty nieodpłatnej pomocy prawnej za okres 01.12.2016 r. - 15.12.2016 r. Natomiast po telefonicznym upomnieniu ze strony Powiatu w dniu 19.01.2017 r. przesłano do Biura Rady skany kart za okres 16.12.2016 r.-31.12.2016 r. radcy prawnego Jolanty Samsel-Hryń oraz Pawła Hryń (z dnia 30.12.2016 r. Kostomłoty), a oryginały kart wpłynęły do Starostwa Powiatowego 24.01.2017 r.

Adwokat Roman Sobczak omyłkowo zaznaczył pkt. 6,7,8

Radca Prawny Katarzyna Kałwak omyłkowo zaznaczyła pkt. 6 i 7

Po weryfikacji ustalono, że Adwokat Karolina Ilnicka-Trzaskowska za grudzień 2016 r. złożyła dwie karty i dwa oświadczenia (zał. Nr 3 Oświadczenie osoby uprawnionej, o którym mowa w art. 4 ust.4 u.n.p.e.p). Ze względu na nieprawidłowe odczytanie daty sporządzenia oświadczenia - „2 listopad 2016 roku” zamiast „ 2 grudnia 2016 roku” nie zostało ono przekazane w dokumentach do kontroli. W związku powyższym w jednym przypadku adwokat dołączyła niewymagane oświadczenie, natomiast w drugim błędnie zaznaczyła podstawę udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej. Po telefonicznym upomnieniu karty za grudzień 2016r. wpłynęły do Starostwa Powiatowego dopiero 24.01.2017 r.

Adwokat Andrzej Kościukiewicz w przytoczonych przypadkach przekazał niewłaściwie załączniki do kart co w późniejszym czasie nie mogło zostać poprawione. Po telefonicznym upomnieniu, karty za grudzień 2016 r. wpłynęły do Starostwa Powiatowego dopiero 19.01.2017 r. W nawiązaniu do karty i oświadczenia z 8 grudnia 2016 r. w miejscowości Malczyce, osoba składająca oświadczenie pominęła wskazanie okoliczności na podstawie której była uprawniona do uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej.”

Oдноśnie nieprawidłowości stwierdzonych w kartach i oświadczeniach za kwiecień 2016 r. oraz kwiecień 2017 r. w pkt 10 i 12 wyjaśnień z dnia 31 października 2017 r. wskazano co następuje:

„W związku z uchybieniami zarówno w wypełnianiu kart nieodpłatnej pomocy prawnej jak i w terminie przekazania ich staroście przez wymienionych adwokatów i radców prawnych przeprowadzono rozmowy telefoniczne i osobiste, w których wskazano na obowiązek właściwego wypełniania kart i odpowiednich oświadczeń przez osoby udzielające nieodpłatnej pomocy prawnej oraz dochowania terminowości w przekazywaniu tych dokumentów.”.

Mając na uwadze powyższe należy wskazać, iż kontrolowany organ podejmował działania mające na celu poprawę terminowości dostarczania ww. dokumentów oraz prawidłowości ich wypełniania co należy ocenić pozytywnie.

[dowód: akta kontroli str.: 31 – 33, 35 – 37, 46 – 48, 49, 221 - 505]

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu dalszego usprawnienia realizacji kontrolowanego zadania należy:

1. Zwrócić szczególną uwagę na to aby umowy zawierane przez powiat z adwokatami i radcami prawnymi we właściwy sposób odnosiły się do wszystkich elementów określonych w art. 6 ust. 2 u.n.p.p.e.p.
2. Zwrócić szczególną uwagę aby treść ogłoszeń konkursowych odpowiadała obowiązującym przepisom.
3. Rzetelnie weryfikować fakt spełnienia przez otrzymane w otwartych konkursach oferty wszystkich warunków formalnych.
4. Publikować rozstrzygnięcia otwartych konkursów ofert we właściwy sposób.
5. Weryfikować fakt zawarcia przez organizacje pozarządowe umów z adwokatami/radcami prawnymi przed zawarciem z nimi umowy w przedmiocie powierzenia prowadzenia w imieniu powiatu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej.
- 6 W dalszym ciągu, na bieżąco, monitorować poprawność sporządzenia kart nieodpłatnej pomocy prawnej i oświadczeń przedkładanych wraz z nimi, jak również terminowość ich przekazywania przez odpowiedzialne osoby, i w razie stwierdzenia jakichkolwiek uchybień podejmować stosowne działania.

Proszę o poinformowanie o sposobie wykonania powyższych zaleceń lub o przyczynach ich niewykonania w terminie do 15 stycznia 2018 r. (art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej).

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

/-/

Paweł Hreniak